Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery St Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК XC. Ч. 85. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го ТРАВНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 6, 1983 No. 85 VOL. XC.

„По днях страждань Голготи — йде Воскресення День!"

„ЙДЕ ДО ПЕРЕМОГИ ВІРНА ХРИСТОВІ УКРАЇНА"

(ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ СОБОРУ ЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ)

Христос воскрес і життя вільно точиться.
(Із слова Св. Іоана Золотоустого).

Дорогі й улюблені!

Христос Воскрес!

Надхнені творці чудових Великодніх піснопінь розкривають нам найістотніше у Великому Святі та допомагають увійти у радість Церкви, що нині празнує перемогу над злом.

„Очистимо почування" — кажуть піснопіння — „і побачимо Христа, що сяє неосяжним світлом воскресення". Співи оповідають про перемогу, про людину, яка може сподобитися чистим серцем Христа славити та про втіху споживання „з плодів нового винограду, в урочистий день Воскресення".

Слухняні закликам Церкви, ми очистили почування під час Великого Посту, коли, роздумуючи над нашими хибами та визнавши у покорі наші гріхи, сподобилися приступити до Святого Причастя.

Тож, сьогодні ми відчуваємо, як „прийшла з хрестом радість усьому світові". Радість здобулася не легко, — терпіннями. Вона прийшла через Голготу і поховання у печері, бо і „розп'яття Він витерпів і смертю смерть переміг".

Розп'яття Христа спрямовує наші думки до розп'яття українського народу. Саме у дні весни, п'ятдесят років тому, наш народ дізнавав кінцевих мук загибання від голоду. Ті, що чудом врятувалися з жахіть лютої зими, кинулися їсти свіже зілля, траву, викопувати корінці. Виснажені, не могли перетравити такої поживи і вмирали у корчах і гострих, як той ніж, болях. Тішилися колись ті, що розіп'яли Христа, і Москва так тішилася, розпинаючи голодом відданий Христові народ український.

Жахлива зима 1932-33 років та, зокрема, трагічна у наслідках весна 1933 року, вирвали тоді із гущі нашого народу понад сім мільйонів людських істот — наших батьків, братів і сестер та дітей і немовлят. Саме це було основною метою Москви, яка прирекла Україну сплюндрувати і вилюднити, щоб самій посісти всі її скарби, що ними Господь щедро обдарував нашу Батьківщину.

Але ті, що розпинають, не знають тайни Воскресення. Цю Тайну знає Свята Церква, а ми, її діти, віримо, що як страждав і воскрес Христос, так, також крізь муки і страждання, йде до перемоги вірна Христові Україна. Де ж тоді жало твоє, смерте? Де перемога твоя, пекло? Сил для впевнености подають нам передусім Великодні піснопіння, оспівуючи неосягальну людським розумом таємницю перемоги над смертю.

Улюблені! Нам сьогодні розкрито, що загибелі немає, що наша безсмертна душа спроможна вічно перебувати у сяйві Воскреслого Христа. Він сам нині, життя дарувавши тим, що у гробах, — простягає нам свою руку. Простягнімо ж і ми до Нього наші вдячні душі! Тільки тоді усвідомимо почуті сьогодні слова: — „Христос воскрес і попадали демони. Христос воскрес і життя вільно точиться".

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
ВОЇСТИНУ ВОСКРЕС!

† **МСТИСЛАВ,** Митрополит
† **МАРКО,** Архиєпископ
† **КОНСТАНТИН,** Архиєпископ
† **АНАТОЛІЙ,** Єпископ

Великдень 1983 року Божого
Оселя Св. Ап. Андрія Первозванного
С. Бавнд Брук, Н.Дж., ЗСА.



ВЕЛИКДЕНЬ

Сонце, як усміх дитини
Хмари, як матері гнів,
А понад нивами лине
Сріблом вибиваний спів.

Сріблом вибиваний
Золотом зливаний
Дзвонами золотими.

Серце камінне — як з воску!
Очі кинджали — як шовк,
В кожній клітиночці мозку
Голос ненависти змовк.

Голос ненависти,
Підшепти зависти
Переміняються в сльози.

Синява неба у грудях.
Легіт весняний в словах.
Ласка розквітла на людях —
Білі квітки на гробах.

Соняшним спомином
Радісним гомоном:
„ВЕЛИКДЕНЬ"!

Роман Купчинський

Львів, 1927

„КОЛИ МИ З ХРИСТОМ УМЕРЛИ, ТО З НИМ І ОЖИВЕМО"

(ВЕЛИКОДНЄ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ ЄПИСКОПАТУ УАПЦ (СОБОРНОПРАВНОЇ) У ВІЛЬНОМУ СВІТІ)

Всечесному Духовенству і Вірним Української Аатокефальної Православої Соборноправної Церкви мир Божий і Архипастирське благословення.

Христос Воскрес!

Святкуємо сьогодні день великого свята — світлого і славного Воскресіння Христового. Святкуємо свято із свят, торжество із торжеств. Настільки серця наші вчора були сповнені великим смутком з приводу страждань Ісуса Христа, настільки сьогодні наші серця сповнені великої втіхи і великої радости з приводу Його славного Воскресіння.

Своїм Воскресінням Христос положив початок і нашому воскресінню. Своєю смертю Христос побідив смерть і дарував нам життя вічне. „Коли ми з Христом, то з Ним і оживемо, коли ми з Ним страждаємо, то з Ним і прославляємось" (2 Тим. 2, 11). Тому радіє вся земля в цей день торжества і в цей день чудес. І сонми янголів злітають з висот сіяючих небес і всі співають і вихваляють —

„Христос Воскрес!"

Сьогодні всі ми мов би браття, — Спаситель всіх нас примирив. Тож відкриймо наші обійми для бідних, для сиріт і скажімо їм:

„Христос Воскрес!"

Хто з вас, улюблені браття, в достатках, нехай згадає, що є багато-багато бідних, які не тільки не мають спроможности справити свято, а й не мають чого їсти. Поділіться з ними, браття, хоч би в цей день чудес: подайте їм руку помочі і скажіть їм:

„Христос Воскрес!"

Спаситель простив своїм мучителям і цим заповів і нам прощати нашим ворогам. Тож забудьмо сьогодні все, що наші вороги заподіяли нам, простімо їм, подаймо їм братерську руку і скажімо їм:

„Христос Воскрес!"

Згадаймо нині і любу нашу Неньку-Україну, де в кривавих кігтях комунізму стогнуть наші беззахисні батьки матері, брати та сестри, сини та дочки. Пошлімо їм слова потіхи, слова надії, що Воскресший Христос гляне на них з престолу Слави Своєї, змилосердиться над їхніми стражданнями і звільнить їх з нелюдських мук. Після великих страждань Христос воскрес. Подібно і Україна, після тяжких і довгих страждань, воскресне. Загремлять тоді по всій Україні дзвони втіхи і радости, обіймуть тоді наші брати один одного, і один одному скаже:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

† **ПЕТРО,** Архиєпископ Січославський
† **ІЗЯСЛАВ,** Єпископ Чигиринський
† **ЮСИФ,** Єпископ Лубенський

Дано на Великдень 1983 року Божого
при катедрі св. ап. Андрія Первозванного
в Дітройті, Миш.

ЗРОСТАЄ ОПТИМІЗМ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Єрусалим, Ізраїль — Прем'єр-міністер Ізраїля Менахем Бегін заявив у середу, 4-го травня, що він скличе засідання свого уряду щоб вирішити, чи прийняти ізраїльсько-ливанський проєкт договору, який був вироблений державним секретарем ЗСА Джорджом Шулцом.

Висока офіційна особа ізраїльського уряду сказала, що міністри зустрінуться правдоподібно в п'ятницю. Якщо так, то Шулц буде мати ще час закінчити свою місію до кінця цього тижня, як заявляли неофіційно дипломатичні кола.

Американські офіційні особи, які подорожують з Шулцом, заявляють, що вони впевнені, що справи укладення угоди наближаються до успішного завершення після важких і вичерпних обговорень за останні дні.

Така угода, яка визначить умови виведення 30,000 ізраїльського війська з Ливану, не вступить в силу до того часу, поки Сирія і Палестинська Визвольна Організація також не погодяться вивести свої війська в цей сам час.

Один із дорадників Шулца сказав: „Ми тепер прийшли до такого стану, що жадна із сторін не може сказати „ні" і виправдати свою відмову". Шулц заявив останньо в Бейруті, що він має намір поїхати до Дамаску в суботу, але не для переговорів про виведення сирійських військ з Ливану. Це справа самих сирійців і ливанців, заявив Шулц.

В середу Шулц повернувся до Ізраїля і привіз від ливанського прем'єр-міністра Шафіка аль Ваззана його „останнє слово", як він висловився.

В Ізраїлі Шулц зустрівся з Бегіном, міністром закордонних справ Іцаком Шаміром і міністром оборони Моше Аренсом. Всі вони разом із своїми дорадниками провели довгу розмову в міністерстві закордонних справ Ізраїля.

Виступаючи перед репортерами після зустрічі з Шулцом, Бегін заявив: „Ще не все було полагоджено. Ми незабаром скличемо засідання кабінету, щоб прийняти рішення, що уповноважений зробити тільки уряд у повному складі".

ЗСА ПОСИЛЮЮТЬ ДОПОМОГУ АФГАНЦЯМ

Вашінгтон. — Згідно з повідомленнями офіційних осіб Адміністрації президента Роналда Реґена, ЗСА збільшили кількісно і покращили якісно військову допомогу афганським повстанцям, які боряться проти совєтських окупаційних військ у цій країні та проти накиненого Совєтським Союзом комуністичного режиму Бабрака Кармаля.

Офіційні особи сказали, що президент Роналд Реґен прийняв таке рішення ще минулої осені з метою змусити Москву платити більшу ціну за свою понад трьохлітню війну, спрямовану на підкорення Афганістану.

Офіційний речник заперечив ті чутки, що ніби існує зв'язок між рішенням Президента збільшити допомогу афганським повстанцям і збільшеною допомогою Совєтського Союзу і Куби для Нікараґуа і сальвадорських лівих партизанів.

Речник сказав, що, починаючи з грудня минулого року, Центральна Розвідча Агенція дістала наказ вперше постачати афганським повстанцям базуки, мортири, гранатомети та іншу вдосконалену сучасну зброю. Майже вся ця зброя є совєтського виробництва.

При зростаючій совєтській воєнній діяльності результат допомоги повстанцям є такий, що сутички між добре озброєними совєтськими військами і тепер краще озброєними афганськими повстанцями стають запекліші, і воєнні жертви збільшилися, особливо з совєтської сторони.

На думку аналітиків розвідки совєтські війська в Афганістані залишаються далі сильними, але положення режиму Кармаля є безнадійно непопулярним, а його армія постійно втрачає свою вартість як бойова одиниця.

Офіційний речник пояснив, що основною метою Адміністрації президента Реґена є добитися закінчення війни в Афганістані за столом мирних переговорів, але на таке розв'язання існує дуже мало надій.

Совєтські офіційні джерела намагаються представити справу так, ніби Китай останнім часом зменшив допомогу афганським повстанцям, але дані американської розвідки говорять про протилежен.

У світі

РЕЧНИК ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ Єжи Урбан, повідомив у вівторок, 3-го травня, що режим Войцєха Ярузельского звільнив відомого кінорежисера Анджея Вайду з його посади голови державної кіностудії. Вайда був звільнений разом з двома його найближчими співробітниками Броніславом Міхалеком і Барбарою Пец-Сьлєсіцкою за, як повідомив Урбан, „небувале зосередження протидержавної діяльности" в цій кіностудії. Профспілка кінопрацівників, головою якої був Вайда, була заборонена в день впровадження військового стану в Польщі. Останньою кінокартиною Вайди був фільм „Залізна людина", який показував народження профспілки „Солідарність". Фільм здобув першу нагороду на фестивалі у Каннах.

ПРОКУРАТОР ЦЮРІХУ, Швайцарія, повідомив у вівторок, 3-го травня, що три швайцарці видурили в іранського посла 43,3 мільйона долярів, обіцяючи йому продати 50 танків. Прокуратор Армін Фельбер сказав, що 30 мільйонів долярів повернулися, а проти шахраїв готується акт обвинувачення. Іранський дипломат є далеким родичем аятолли Хомейні. Дипломат Садех Табатабаї вже був замішаний в деяких нечистих справах.

ВІЙСЬКОВІ КОРАБЛІ і гелікоптери Швеції знову розшукують уздовж східнього побережжя Швеції підводний човен. Розшуки ще іншого підводного човна, який появився у водах західнього побережжя країни, припинилися, як стало ясно, що човен покинув шведські територіяльні води.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ журнал „Штерн" заявив у вівторок, 3-го травня, що він дозволить більше експертам вивчити сумнівний щоденник Гітлєра з огляду на широкорозповсюджені сумніви щодо його автентичності. Заява, підписана видавцем журналу „Штерн", головним редактором і головою видавництва, які признають слушність сумнівам істориків, а тому обіцяють „найглибше вивчення". В заяві говориться, що експерти з Західньої Німеччини, Швайцарії та ЗСА зможуть побачити оригінали щоденника, які зберігаються у швайцарських сейфах у Цюріху.

„Стар-Леджер" інформує про Великий голод 1932-33 рр. в Україні

Нюарк, Н. Дж. — У газеті „Стар-Леджер" з понеділка, 2-го травня ц.р., кореспондент Пол Маріначчіо подав ширшу новинку про вшанування жертв Великого голоду в Україні 1932-33 роках, яке відбулося в Ірвінґтоні, Н. Дж., в неділю, 1-го травня ц.р. У маніфестації, Жалібному Богослуженні та зібранні в середній школі Ірвінґтон взяло участь біля 500 людей серед них конґресмени Пітер В. Родіно, мол. і Джозеф Мініш.

Головним промовцем на маніфестації був Ярослав Гайвас, який закликав в імені Українського Конгресового Комітету Америки до скликання міжнародного трибуналу, який міг би прослідити точно причину голодової смерти мільйонів українського населення в 1932-33 роках. Я. Гайвас пропонує, щоб це був третій міжнародний трибунал, для розгляду подій в часі і перед Другою світовою війною. Хоча бані то із большевицьких провідників, що причинилися до Великого голоду вже не живуть, все таки такий трибунал може прослідити невідомі світові періоди історії та цим звернути увагу на теперішнє положення українців — пише репортер „Стар-Леджер".

Промовляли також коротко обидва конґресмени, звертаючи увагу на долю сьогоднішніх українців та порівнюючи жертви Великого голоду до жидівського голокосту.

На маніфестації виступав також Володимир Біляїв з Філядельфії.

РЕПРЕСІЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Амстердам (УІС „Смолоскип"). — Шляхами українського самвидаву сюди дісталися деякі вісті з України, які подається у скороченні:

У Мордовському концтаборі ч. 3-5 українські політв'язні Ю. Бадзьо і В. Стрільців (член Української Гельсінкської Групи) у 60-ту річницю створення СССР, проголосили 30 грудня 1982 р. одноденну голодівку і вислали заяву до Верховної Ради СССР. У своїй заяві вони протестували проти нерівноправности становища України у складі СССР і домагалися, щоб становище України розглянула Верховна Рада СССР при участі правозахисників і політв'язнів. Рівнож вони вимагали звільнення всіх політв'язнів і зокрема засуджених за український націоналізм.

Восени 1982 року Й. Тереля, як голова Комітету українських католиків на землях України, вислав звернення голові Центрального комітету німецьких католиків Г. Маєрові. В обширному листі Й. Тереля пише, що „ми не можемо, не маємо права жертвувати заради східного миру з комунізмом". Він пише про ув'язнення родини Січків, Гельсінкські угоди („які залишилися угодами на папері"), про вбивство його брата Бориса, про нищення культурних надбань України, про нищення церков у Закарпатській Україні, про те, як Москва розпалює страх перед термоядерною війною і рівночасно веде політику нищення народів, про новий різновид російського імперіялізму, який старається вбити у кожної людини любов і всякі людські почуття. Свій лист Й. Тереля закінчує словами: „По Україні пройшла хвиля арештів, погромів, провокацій. Кожний з нас чекає своєї черги, чекаю її і я".

Черга на Й. Терелю прийшла в грудні 1982 року, коли він був заарештований.

УСІМ ЧЛЕНАМ, ЧИТАЧАМ ТА ВСІМ УКРАЇНЦЯМ, ЯКІ СВЯТКУЮТЬ ЦЕЙ ПРАЗНИК ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО БАЖАЄМО РАДОСТІ, НАСНАГИ ТА ВСІХ БЛАГ ГОСПОДНІХ!

ЕКЗЕКУТИВА УНСОЮЗУ І „В-ВО „СВОБОДА"

„БЕЗ ТЕРПІННЯ І ЖЕРТВЕННОСТИ НІЧОГО НЕ РОДИТЬСЯ"

(ПАСХАЛЬНЕ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ ДО ВСЕЧЕСНОГО ДУХОВЕНСТВА І ВІРНИХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ)

„Плакати й ридати будете...
та смуток ваш обернеться в радість".
(Ів. 16:20)

Так передрік Господь наш Ісус Христос ученикам Своїм під час Тайної Вечері. І слово Боже стало правдою, бо третього дня Він воскрес із мертвих, а Його ученики, хоч пригноблені і зневірені понесли у світ Його слово. Піднесені на дусі Його воскресінням та зі зброєю нової віри в чудо із чудес, підшли вони між народи світу з цінним благовістям.

І від того часу світ почав відроджуватися. Темряву самолюбства, злоби та неправди стало просвічувати світло Христової науки, яка від цієї важливої події аж до наших днів проходить через важкі перешкоди до людських сердець, щоб усі народи світу об'єднати в одно велике стадо і щоб пов'язати це стадо нерозривними узами християнської любови.

Підбій іде поволі, бо не зразу ж можна полонити ввесь світ. Однак тисячі Христових воїнів повірили в Божу правду й понесли її по всій землі. І йшли вони на страждання і смерть. Довгі віки пересувалися одні за одними і кожний вік записувався по-своєму в історії людства, збільшуючи ряди визнавців і мучеників за Божу правду. І всі ці жертви, — це ціна за кращий світ, ціна, яка „смуток на радість обертає".

У цьогорічні пасхальні дні деякі з нас похилять свої голови, а інші відчуватимуть біль у своїх серцях, та будуть і такі, що сльозами заллються на згадку про тих, які впали жертвою в нерівному бою. Нам пригадаються змагання наших батьків-предків зробити цей світ кращим, здобути для нашої батьківщини волю...

У 50-ліття жорстокого, нелюдського вимореннія голодовою смертю понад 7 мільйонів братів і сестер, яких замордувала людожерна Москва, нам треба пам'ятати про них. І так, як пророк Єремія у своєму „Плачі", за 2,500 літ перед народженням Христа кликав до свого народу: „А ви, що ходите цими дорогами і бачите сплюндрований св. город Єрусалим, чи ваші серця вас не болять?" (розд. І.) Так само і до нас, усіх синів і дочок рідної землі, України, святі могили померлих з голоду, у цю болючу річницю звертаються із запитанням: „А ви всі, що врятувалися від голодової смерти, що бачили і чули про наші терпіння, чи ваші серця вас не болять?" І ми запитуємо: коли ж цей світ почує наші домагання і допоможе нашому народові

(Продовження на ст. 7)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Правда Христа переможе!

„Це був День Воскресіння Христового... За скромним арештантським столом зібралося 14 арештантів... Були поміж нас віруючі, були й ті, хто не зважується назвати голос совісти, що в них говорить, — голосом Божим... Мирослав Маринович прочитав молитву. Та не відлунали ще слова про Воскреслу Любов і Прощення, як Доля піддала випробуванню щирість нашої молитви". — Потім ми знаємо, що група тюремщиків розігнала зібраних, а Мариновича і Миколу Руденка та ще декого завдали на муки до карцеру. Це було минулого Великодня у Пермському концентраційному таборі, де караються переважно українські політичні в'язні. Все це у Великдень, щоб тюремщики-безбожники ще гірше могли втішатися й насміх творити над безправними засудженими. Про це писала „Свобода" у ч. 74 цього року, з четверга, 21-го квітня.

Не кращий Великдень готується і цього року для українських політв'язнів за колючими дротами московської Півночі, і все це для випробовування їхньої стійкости у вірі, їхньої любови до України, відданости своїй Церкві і Христові. Про це читаємо у Листі-Меморандумі безстрашного Йосипа Терелі, віру якого в Христа і рідну Українську Греко-Католицьку Церкву (тепер УКЦ) можна порівняти хіба з вірою перших християн, які гинули добровільно по колізеях поганського Неронового Риму. Йосип Тереля, український політв'язень, який не вибуває з тюрем і концтаборів „найщасливішої країни", (насправді ж — Тюрми народів — СССР), очолює нову організацію „Ініціятивну Групу захисту прав вірних і Церкви", яка поставила перед собою завдання привернути Західній Україні і Закарпатській Україні їх предківську католицьку віру та інші права, людські й національні, якими втішаються нормально люди земного ґльобу, а які відмовлено в СССР особливо українцям та й іншим народам. Цей Лист поміщено у ч. 84 щоденника у Страсний четвер, 5-го травня. Під незвичайним Меморандумом стоять імена ще чотирьох осіб — трьох священиків: о. Григорія Будзинського, о. Діонісія, о. Ігнатія, і дружини Петра Січка, страдної матері двох заарештованих її синів Василя і Володимира, Стефанії Петраш-Січко, як членів Групи. Цей крик болю про спасіння, справжнє SOS — Спасайте наші душі — лунає з рідних земель від цих героїв-мучеників до нас, щоб ми у цей день Воскресіння Христового послали перед Престол Всевишнього нашу найщирішу молитву, на яку ми лише здібні. Молитву за удачу їхніх починань. Щоб їм не впасти жертвами перед здійсненням справедливих вимог. Щоб дочекалися вони щастя перемоги над злочинною системою, якої не знав ще світ.

Йосип Тереля писав теж нещодавно до католиків у Німеччині: про нищення культурних надбань України, про потоптані Гельсінкські угоди, про арешти родини Січків, вбивство його рідного брата Бориса каґебістами і про найстрашніше — намагання російсько-большевицької влади „вбити у кожної людини любов, віру і всякі людські почуття"... „По Україні пройшла хвиля арештів, погромів, провокацій, — писав він восени минулого року. — Кожний з нас чекає своєї черги, чекаю її і я"... Ці слова були пророчими. Двері волі замкнулися за ним і його вкинуто в тюрму цей раз, мабуть, без надії на звільнення...

Але ми всі, у День Воскресіння Спасителя Світу, радіючи з тієї необмеженої свободи і добробуту, якими ми втішаємося у Вільному світі, принаймні не забудьмо пом'янути щирим словом молитви наших Братів і Сестер, які не завагалися за Церкву і Україну поставити на карту [illegible] життя.

[illegible] ж їм неложними устами в молитві до Воскреслого — „Христос Воскрес", і що напевно їхня правда — Правда Христова, переможе...



Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

ХРИСТОС З'ЯВИВСЯ ХОМІ...

— Христос Воскрес! — обступивши Хому Близнюка, з хвилюванням і радістю вигукнули йому інші апостоли. — Знаю, чув, відмахнувся Хома, люди ж про це скрізь говорять. — Та ні, не люди, ми самі бачили Його вчора ввечері. — здивованим, недовірливим поглядом обвів присутніх Хома. Оповіли як було. Мовчав Хома. Думав. — Поки не вложу пальців у рани від цвяхів, не повірю! — вирішив.

Точнісенько так, багато, о, як багато, з-поміж нас сьогодні. Ми і християни і все ніби знаємо, і праведністю хизуємося, а все таки: коли б... Мовляв, як так Бог може допустити отакі муки нашого народу? Або: чому дозволяє на тріюмф зла, а нашу правду віддає на поталу? І подібне, і таке інше, включно з цілком персональними дрібницями. І після роздуми заявляємо: Хай покаже нам Бог знамення і ми повіримо. Побачимо, доторкнемося, переконаємося, повіримо...

На восьмий день Христос з'явився й Хомі. Показав рани. Упав Хома у ноги Христові: „Господь мій, і Бог мій!" — Ти увірував, бо побачив, — сказав йому Господь — блаженні ті, які не бачили й увірували. — Це Христос, мабуть, про майбутність, про мільйони, про нас. Хоч навряд чи в абсолютному приміненні. Бо, наприклад, у нас тепер залишилося дуже мало від мудрости й традицій предків, цілком небагато від культури й духовости прадідів, тільки якась дещиця від Церковного передання і ладу, лише тінь від любови Христової. Якже ж тут увірувати, не бачивши?

Бог є Дух і бачити Його можна тільки у вічному, вершинному світі, в духових і духовних вимірах. У цих вимірах і з'являється нам Христос, часто з'являється і показує усякі ознаки. Тільки ми цілком не так, як Хома (а ми ж його недовірливим і навіть невірним прозиваємо!): він побачив і увірував; ми ж дивимося, споглядаємо але від лінощів духу навряд чи щось бачимо, і залишаємося при своїй недовірливості, а то й просто невірниками. Тільки формально в нас усе ніби добре. Хвалимося ж. І віра, і релігія, і праведність, і церковні установи ніби збережені, процвітають...

З любов'ю, правда, щось ніяк не виходить, хоч він поставив любов як умову: по цьому пізнаватимуть, що ви Мої учениki, що ви християни. У нас тут, звичайно, цілий ряд вияснень, виправдань, обвинувачень. Як, зрештою, завжди при всяких недоліках. Ми навчилися їх, недоліки, полагоджувати, складаючи на полицю уявної надії: от, коли... Коли буде Українська Держава, тоді... ось, як піду на пенсію, тоді вже... як об'єднаємо розсварені організації, тоді... А тоді, звичайно, нічого нового; звідки б йому взятися? І ми в розпачі формуємо нову величину надії, підсвідомо аж зневажаючи Господа: Христос Воскрес! Воскресне Україна! Аякже!...

Із радісної вістки ми робимо неясного клича. Неясного і неправдивого. Бо не воскресне Україна від наших декляраций чи туманних кличів, ні від заклинань, ні від проклинань воріженьків, ні від безглуздої розкольницької гризні. Не воскресне навіть тому, що як люди говорять, Воскрес Христос!

А тільки і виключно тоді, коли ми, занехавши позування та дволичність, обнімемо брата і від любови робитимемо для нього (не для ідеї!) все, чого собі бажаємо.

Тоді почнеться відродження України, врага не стане, супостата, зформується нове життя в оновленій хаті. І коли почнеться цей процес Христової любови в нашому житті, ми справді зрозуміємо, що Христос Воістину Воскрес!

Людмила Волянська

ХРИСТОС У ТВОРЧОСТІ ПОЕТА „ВІНЦЯ І КІНЦЯ"

I.

„Десь якийсь поетичний образ, десь якусь ориґінальну гадку Святого Письма може присвоїти собі перший-ліпший поет. Зробити філософію Св. Письма своєю філософією — це може тільки справдешній поет-біблієць", — сказав колись Василь Щурат, але не про того поета, в творчості якого шукатиму віршів про Христа-Спасителя сьогодні. Це не було сказано про Олексу Стефановича, але як же до цього співця Волинської землі ці слова Щурата надаються.

Кожний раз, коли працівник такої чи такої редакції українського періодика шукає відповідного вірша для прикраси першої сторінки газети в день чи то Великодня, чи Різдва, чи Великого Посту, натрапляє на трудноці: мало бо добрих поезій є у нас, які поруч з високою прославою Спасителя і Матері Його, були б і високомистецькими, справді літературними творами. Що це так, можна переконатися, беручи в руки численні наші релігійні періодики — газети, журнали і журналики, де повинні б бути поезії на релігійні теми і де вони переважно і є, але в авторів тих віршів є багато доброї волі написати про те, про що написати треба, але яке ж далеке все це від поезії, від літератури, тобто від тієї вимоги, щоб „певні факти, події й ситуації були настільки перетоплені в горнилі таланту творчої людини, що написане нею стає вже естетичною непроминальною вартістю", — як сказав у свій час один непоганий знавець цих справ.

І ось у повені таких пошуків натрапляєш раптом на відносно недавню, дійсно „неопалиму купину" — скарбницю поетичну, де Христові, Його Божественній Матері, Різдву, Голготі й Великодневі присвячені не отобі вірші, а перлини поезії, високої і непроминальної, що тільки єдино їй дзвеніти понад смертю, „де самота й нелюдська вишина". Цю поезію можна щедрими пригорщами знайти в книзі, що вже восьмий рік є поміж нас — у „Зібраних творах" Олекси Стефановича, що вийшла в п'ятий рік смерти цього „одного з найцікавіших поетів" з сучасних українських поетів і „безперечно одного з найбільших" (як висловилися І. Фізер, Б. Рубчак і Б. Бойчук), — заходами і накладом Товариства Волинян у Торонто, земляків Олекси Стефановича. Очевидно, що не тільки з такою „утилітарною" метою бере читач релігійні ці вірші — перлини до своїх рук, адже є ще для цього головна мета — бажання „вийти людині поза межі її обмеженого людського існування і наблизитися до божественного, тобто зазнати містичного переживання", — як казав Д. Чижевський.

* * *

Вже 26-річним Олекса Стефанович написав „Гетсиманію" („Смертельний піт лице кривавить..."), де в п'яти строфах поет дав картину очікування Ісусом зради й появи Іскаріота у той час, як сумувала Душа Його, а учні „лежать собі утрьох.." У молитві звертається до Отця Христос: "І знов до батька свого... Знов (Криваво вмилась Його твар...// І знову келіх повен крови //Вгина вгорі долоню хмар.// „О, пронеси цей келіх, Отче,//коли це можна...//Пронеси!//... Але не так, як син твій хоче, —// Хай буде так, як Ти даси!.." І цьому віршеві судилося бути наче заспівом не до „Житія Святих", а до „Житія Господнього", бо хронологічно йде за цим згадка про Почаїв і Молитва до Матері Христа: „А в далині очам зазолотів// Четою глав розсвічений Почаїв, //Повстаючи з-за синяви лісів"... Це до цієї перлини Волинської рідної землі в ті ж свої 26 років звертається поет з „Молитвою", яку йому не міг простити Євген Маланюк, бо йому „молитва не вдавалася", за його власним наріканням-признанням.

У „Молитві" до Матері Божої звертається Олекса Стефанович словами, що їх ми найчастіше чуємо з усього його чималого — приблизно з 220 поезій, доробку: „О, Ти, що тамо, де Почаїв,//Під небом ставши голубим,// Далеко в простори засяяв //Золотоглавієм своїм, —// О, Найсвятішая, Єдина, //До стіп схиляюся чиїх,// Умилостив свойого Сина,// Щоб від одра її воздвиг!" — Її, Україну.

І тільки рік пізніше вже маємо прегарний диптих „Біля Сфінкса" про втечу святих Маріям і Іосифа з Дитятком Божим від гоніння Іродового. Вони знайшли захист біля Сфінкса: „Над ними — темний і великий, //Височовинесший главу,/ Камінний звір людиноликий, //Що наче став на вартову". Хтось — Бог Отець — стримує „мерзенну зграю" шакалів і гієн, щоб вони не збудили Дитя навіженим реготом: „Хтось обурений без краю, // Ударом світлого крила //Оперезав мерзенну зграю// — І, гнанна страхом, — утекла", щоб ревіти звірем, що „Десь, як без пам'яті, блукає.. //І, вийшовши на хижий лов, //десятим поприщем рикаяй //Святеє місце обійшов".

Дав поет нам і цикл різдвяних віршів, що з них „Коляда — „Підлили в лямпаду масла" і другий: „Свіжеє сіно, ясла кленові. Ясна Дитина...", відомі читачам „Свободи" з минулого Різдва 1982 року. Тут такі перлини призначені для дітей, як „Різдвяна казка" („Що за дивна то новина стала в лісі"), де хоч нема безпосередньої згадки про Ісусове Народження, але Він присутній Неназваний радістю, любов'ю і всеохоплюючою погідністю у вірші. Це саме у вірші для дітей „На Великдень", що перегукується з подібним Шевченковим, де є про дитячі обнови-подарунки, де діти „на сонці крашанками — Цок-цок!..."

Та перше ясности і тихої молитви — місце тривозі: бо Христа чекає Хресна Дорога... У колисковій „Над Христом" вже іншу бачимо картину: майбутнє — грізне й тривожне — заглядає в вічі Їй, Матері, що в світ наш Сина привела. Сон-ява віщує Їй, що коли Він піде поміж люди, дістане шану й дяку, на чолі Його корона і оклики святкової юрби: „Радуйся, Царю!" Але вже дуже скоро: „І на гору Тебе, Світе, //Попровадить путь. //Поведуть туди, а звідти //На руках знесуть..." Ітиме Хресним Шляхом Той, що Любов приніс у світ, Прощення, Відкуплення і Милосердя.

(Продовження буде)

Ольга Кузьмович

Христос Воскрес!

Лариса від першої хвилини не була захоплена Бразилією. Можливо, що різниця поміж Ріо-де-Жанейро, а Ню Йорком надто вдаряла у вічі, можливо, що контраст двох світів — злиднів і багатства, які бачила на вулицях Ріо — не міг настроювати прихильно — а може тут уплітався і нервовий настрій, що приходив перед кожним виступом молодої піяністки. Тому вона залюбки замикалася у приділеній їй кімнаті і довгими годинами вправляла там свою програму, стараючись забути про той чужий світ, що був поза вікнами музичного будинку.

Прощаючись вдома з батьками, вона дістала адресу, телефонічне число та останнього листа від брата її матері, який просив зараз, коли вона тільки сюди приїде, до нього телефонувати. Це саме наказували батьки, які, після Другої світової війни розгубили по цілому світі свою родину.

Лариса пригадувала „вуйка з Бразилії"; він їх раз відвідував та розповідав фантастичні пригоди із бразилійської джунґлі, де працював інженером, бачила також у часі европейських вакацій двоюрідну сестру та її матір, німкеню з роду.

А проте, без уваги на всі прохання, щойно після двох днів у Ріо вона зателефонувала до вуйка і відкинула всі запрошення до їхнього дому, аж до часу після концерту. Зустріч із чужим середовищем, довгі розмови про цілу їхню родину ніяк не були Ларисі під силу у її нервовому настрої, що мала перед кожним виступом на естраді.

* * *

Короткі дні, що проходили на безконечних вправах минули, немов сон і — немов сон - сам концерт із залею повною публіки, ґратуляціями незнайомих і китицями квітів.

За сценою з'явилися обидвоє вуйки і після привітань вже не було можливости відмовитися під гостини у них. І так другого дня вона їхала з вуйком із розжарених голосних вулиць Ріо де Жанейро до їхньої садиби над берегом моря. Вуйко щасливий, що після так довгого часу міг говорити по-українському, пригадував „давні часи", немов разом із мовою вони хвилею припливали до нього. Якось несподівано пригадав собі, що це субота перед „старим" Великоднем і почав розповідати про давні Великодні свята їхньої широкої родини у львівському домі, про Ларисиного дідуся, що спішив на Великодню Утреню до Волоської церкви у Львові і про бабуню та її придержування усіх традицій.

Лариса знала багато з оповідань матері, але ці давні образи, розмальовувані українською мовою на бразилійській дорозі, повели її думки різними дорогами. Чомусь, прокинулося приспане інакшим, інтенсивним життям її почуття приналежности до цієї великої, відомої в Україні родини, що мала таку дивну долю — та захотілося пізнати якнайбільше її членів. Почала отже випитувати про ту чужу її вітку родини в Бразилії, і з розчаруванням довідалася, що обидвох двоюрідних братів не зустріне у хаті вуйків. Старший з дружиною, бразилійкою, поїхав до її батьків, а про молодшого Андрія дістала виминаючу відповідь, що невідомо чи він з'явиться бо він „не має ніяких родинних сантиментів".

* * *

Перша ніч знову в іншому місці та ще після стільки нових переживань — не була легка. На грудях каменем лягла вологість із поблизького моря, а сколихнуті оповіданнями вуйка Стефана спомини, переплітані чомусь клаптиками мелодії „Революційного етюду" Шопена, що її грала минулого дня, перелітали мигцем, як на прискішеному фільмі. Пригадалося дитинство і старенька, покійна вже бабуня, яка так гарно розповідала казки. Лариса любила слухати ті казки і не-казки про геройське, неспокійне життя чле-

(Продовження на ст. 8)

Великдень... Скільки різних дум
Мені наводить він...
І спів дівчат і хлопців шум
І яснорсрібний дзвін
І лиця розпогоджені
Старих дідів, батьків.
Серця їх мов відроджені
Під великодній спів.
І чисту синяву небес
І перший в році грім
І правду, що Христос воскрес
І дав надію всім.

21 квітня, 1943 р.

Роман Купчинський

Марта Р.

ВЕЛИКДЕНЬ У КАЛЕЙДОСКОПІ ТАБОРОВИХ БУДНІВ

(Із записника Д. П.)

Була весна 19... року, недалеко Мюнхену — великий український табір. У березні прибули сюди з окупаційної совєтської зони в Австрії Ася зі своєю сестрою, Не легко приходилось їм із прийняттям до табору. Справа затягнулась, а тим часом вони жили не приписані, користаючи з милосердя добрих людей.

Сестра захворіла. Але знову знайшовся добрий український лікар д-р Л., який допоміг дістатись їй до шпиталю УНРА в Мюнхені, а Асю прийняли під свою опіку дві студентки-пластунки. Постарали для неї у своєму закутку в бараку ліжко, а там і пощастило їм виєднати в таборовій кухні на сніданок каву і двічі вдень горохову „зупу".

Так треба було жити і чекати дальшої долі!

Наближався Великдень. У Асі заякорилась думка: може б так спекти пасочку, щоб посвятити? І знову не обійшлось без добрих людей. Сказали, де виміняти австрійські шилінги на німецькі марки і як, та де закупити потрібні харчі. Готово. Тісто замісила у невеликій пушці від консерви, а що не знала входів, як дістатись до таборової печі, поїхала до Мюнхену, до своїх приятелів, щоб там спекти пасочку.

Пізно, у Велику Суботу ввечері, вернулася із пасочкою до табору. А то зрадіє її сестра, коли завтра з'явиться вона у неї зі свяченим!

Великдень вдався теплий і погідний. Сонце ще тільки сходило, коли із таборової каплиці озвались дзвони. На таборових вуличках почали появлятися більші і менші гурти людей, деякі несли в руках невеличкі тарілки до свячення дарів Божих. Долучилась до них і Ася, несучи в руках на підносі, зроблену із вершка пушки, овиненому у білий папір, пасочку і двоє яєчок. Почувалась вже ніби також таборовою горожанкою, а не зайдою, що мусить скриватись.

А сонце вже підносилось по обрію все вище і вище і веселим ярким промінням обсипувало святковий народ. Каплиця не вміщала вірних і багато з них стояли довкола неї. В одних — скам'янілі обличчя, немов заморожені після пережитих страхів війни, інші задумані чи замріяні, задивлені у простір, може ген за океани... аж в Україну...

Співав таборовий хор, навіть гарний і під небо неслось таке рідне, таке вічне „Христос Воскрес!".

Кінчається Богослужба. Виходять вірні з каплиці і уставляються: хто біля дверей, хто на вулиці до свячення пасок.

І освячення падає срібними краплинами води на голови вірних, на пасочки, яйця, а навіть тут і там на писанки....

А із дальшого кутка табору також долітає до них „Христос Воскрес", тільки на дещо іншу мелодію. Але все ж це одна воскресна пісня, хоч і з інших кінців України, пісня, що всіх нас єднає у той святковий день в одну українську сім'ю!

Сонце вже високо котиться по небі. Тихнуть церковні співи, а по таборових вулицях спішать вірні, щоб в родинному гурті обділитись свяченим і спожити великодній сніданок.

Поспішила і Ася у свій закуток. (Сьогодні вона сама, бо її опікунки виїхали на село до рідні). Поклала на стіл свою „тарілку", вхопила баньку і пішла до таборової кухні за кавою і куском хліба.

По сніданку вийшла на таборову площу, досить добре втриману з травниками і молодими деревами, що починали розвиватись першою весняною зеленню. Тут і там при доріжках були вигідні лавки, залишені ще з мирних часів.

Присіла на одній із них проти сонця і любувалась весняним теплом, що дарував їй сьогодні Великдень.

У той час було тут зовсім пусто, Тільки час від часу доносивсь з бараків веселий сміх, часом пісня.

При кінці таборової вулиці замайоріла темна сильветка людини, яка посувалась у її напрямі. Ася впізнала кремезну постать колишнього редактора „Діла" і „Краківських Вістей" д-ра І. Н. Пройшов повз неї і оглянувся: — Чи — це пані Ася? —

— Та не вже ж це ви пане редакторе??? —

— Той самий.

Привітавшись, він сів біля неї. А поглянувши на неї, сказав: — А ви й примарніли —

— А вже ж. Я дуже недавно дібралась тут з Відня. А там голод, і після „визволення" не тільки голод.... І зідхнула.

Почались розповіді про минуле. Дещо розказувала Ася, але більше говорив редактор. Неначе на кінову стрічку він кидав картини свого арешту, „чорного ворона", ув'язнення у Лубянці, неначе чудодійне звільнення, промайнув перед очима і Львів і його коротке у ньому перебування ще перед гітлерівською окупацією, а потім еміґрація... Час від часу підносив вгору голову і, задивившись перед себе, вмовкав. Тоді голос його притишувавсь на хвилину, а потім дальше плила вже вирівняним голосом його зворушлива розповідь.

І ще сказав: — Їду до Канади. Чекаю ще тільки на оформлення паперів. Хочу осісти далеко на сході. Зашиюсь у якийсь кут, щоб не могли знайти мене вдруге, бо ще раз пережити те, що пережив, вже мені не під силу. Краще смерть...

Поглянув на годинник: — Пора мені до поїзду. Запросили мене в Мюнхені в гості.

Піднеслась з лавки і Ася: — — І мені дорога у Мюнхен. Їду відвідати свою сестру, яка є в шпиталі. На хвилину пробачте.

За короткий час повернулась уже убрана до дороги. В руках тримала піднос зі свяченим: — Дозвольте, докторе, привітати вас сьогодні з Великоднем. Воно дуже скромне, але більше нічого в мене немає. „Чим хата багата"...

Редактор піднісся з лавки. Вони побажали собі, щоб Боже Провидіння опікувалося ними так як досі, вириваючи їх іноді неначе з обіймів смерти.

(Закінчення на стор. 8)

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Блаженнішому Патріярхові Йосифові І, Блаженнішому Митрополитові Мстиславові, Всім Ієрархам Українських Церков, Пластовим Капелянам, всьому нашому Духовенству, Начальному Пластунові, Краєвим Пластовим Організаціям і їхнім Проводам та усім Пластункам і Пластунам в цілому світі та всьому Українському Громадянству

бажають

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО!

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА
ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Блаженнішому Патріярхові Йосифові, Блаженнішому Митрополитові Мстиславові, Високопреосвященнішому Митрополитові Степанові, Всім Ієрархам Українських Церков, Пластовим Капелянам, всьому нашому Духовенству, Начальному Пластунові, Головній Пластовій Раді і Булаві, всім Крайовим Пластовим Старшинам, Станичним Пластовим Старшинам, ВШ. Батькам пластової молоді, Членам Пластприяту, всім Пластункам і Пластунам та всьому Українському Громадянству найсердечніші побажання

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
складають

КРАЙОВА ПЛАСТОВА РАДА
і
КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в ЗСА

Вшанували пам'ять жертв голоду

Українська православна парафія Св. Покрови у Філядельфії вшанувала пам'ять жертв голодомору 1932–33 років. Більшість парафіян Святопокровської громади — це вихідці з Наддніпрянщини або їхні діти чи онуки. Серед парафіян є ще багато тих, хто на власному досвіді зазнав розкуркулювання і голоду. Ця парафія була заснована в п'ятдесятих роках новими імігрантами — переміщеними особами, як їх тоді називали, православними, переважно з Наддніпрянщини та Волині. Понад 30 років безперервно парафія утримує школу українознавства і релігії.

У неділю, 17-го квітня, жалобні вшанування пам'яти жертв доконаного комуністичною Москвою голодомору розпочалися Божественною Літургією, під час якої настоятель парафії митрофорний протоієрей о. Михайло Борисенко виголосив відповідну до події проповідь. Храм був заповний віруючими, які після Св. Літургії із запаленими свічками переважно навколішки молилися під час Панахиди за спокій душ незабутніх рідних і близьких, які вмерли жахливою смертю від голоду, запланованого і переведеного червоною безбожницькою Москвою та її українськими прислужниками-комуністами.

Після церковних відправ заходами парафіяльного уряду та школи в церковній залі відбулися жалобні сходини, що їх відкрила завпед школи Марія Євсевська. З короткою промовою, з'ясовуючи причини московсько-комуністичного народовбивства 50 років тому, довершеного на безборонному українському селянстві, виступив голова Української Національної Ради ред. Володимир Біляїв. У своїй промові він підкреслив, що масове винищення українського селянства було продовженням війни, яку червона Москва від 1917 року вела проти незалежної української Народної Республіки. Він також закликав присутніх брати активну участь у всіх громадських вшануваннях пам'яті жертв голодомору, незалежно від того, з чиєї ініціятиви такі вшанування в нашому роз'єднаному, на жаль, суспільстві відбуваються.

З коротким спогадом про Харків в 1933 році виступила вчителька-методист школи Олена Піддубна. Як очевидець жахіття голодомору О. Піддубна яскраво переповіла присутнім особисті моменти тієї страшної події, закликавши старших передати пам'ять про злочин Москви молодшому поколінню.

Учень 11-ої кляси Павло Рудакевич з хистом прочитав короткий вірш, присвячений жертвам московського народовбивства — українським малятам. Потім жалобний вірш, присвячений жертвам не тільки голодомору, але московського терору в Україні протягом понад півсторіччя, прочитала із притаманним їй почуттям і досконалою дикцією вчителька школи Надія Савчук. Але верхом мистецького читання був виступ відомої артистки української сцени Віри Левицької. Її читання викликало сльози в очах багатьох тих, хто переживали страшні роки московського голодомору в Україні.

Загальним співом „Вічная пам'ять" закінчилася ця жалобна урочистість. Було б дуже корисно для всієї нашої громади, незалежно від церковної приналежности, щоб ще цього року у всіх наших українських парафіях і релігійних громадах — православних, католицьких, баптистсько-евангелицьких, відбулися скромні вшанування пам'яті жертв московського народобивства наших братів і сестер. Такі вшанування у великій мірі сприяли б почуттю національної єдности і утриваленню пам'яті серед молодшого покоління про злочин Москви, який ми, українці, не маємо права забути.

Констянтин Луценко



З Воскресенням Христовим

багато радости, щастя й здоров'я усім, хто з нами — щиро бажаємо.

„ЮВІЛЕЙНА КНИГА УАГ" (друга частина) — не являється нашим виданням.

ДО ДРУЖНЬОЇ ЗУСТРІЧІ — кол. мешканців Львова, в цілі видання збірника про Львів й околиці — гаряче запрошуємо.

Об'єднання Абсольвентів Української Академічної Гімназії у Львові

Головна Управа ДОБРУС-у

вітає

в День Великодня

Ієрархів Українських Церков, зокрема Їх Ексцеленцію Митрополита МСТИСЛАВА. Також молимося за жертви у 50-річчя Великого Голоду в 1932—33 рр. Вітаємо всіх Українців у вільному світі й Український Народ на Батьківщині.

Христос Воскрес!



Веселих Свят!

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

щиро вітає

З ВЕЛИКОДНІМИ СВЯТАМИ

Ієрархів Українських Церков, Голів Християнських Об'єднань, Українські Наукові Установи, Українські Організації, Членів Академії і Членів її Фундації, Прихильників Української Вільної Науки і все Українське Громадянство.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Управа УВАН у США

206 West 100th St., New York, N.Y. 10025

З Празником
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
сердечно вітаємо

Блаженнішого Патріярха о. Йосифа, Блаженнішого Митрополита Мстислава, Ієрархів і Духовенство Українських Церков, Начального Пластуна, Головну Пластову Раду і Булаву, Крайову Пластову Раду і Старшину, Членів Пластприяту, Дирекцію Пластової Фундації, Батьків Пластової Молоді, Пластунів і Пластунок та ціле Українське Громадянство міста Ню Йорку.

Христос Воскрес!

Станична Пластова Старшина
Управа Гуртка Пластприяту
Осередок Праці УПСеніорів
і Старшого Пластунства в Ню Йорку

ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ в НЮ ЙОРКУ

З НАГОДИ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
ЗАСИЛАЄ НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
НАЧАЛЬНОМУ ПЛАСТУНОВІ, ПЛАСТОВИМ ПРОВОДАМ ТА УПРАВІ ПЛАСТПРИЯТУ
а зокрема
ВСІМ ФУНДАТОРАМ, ДОБРОДІЯМ, БУДІВНИЧИМ ТА ЖЕРТВОДАВЦЯМ ПЛАСТОВОГО ДОМУ в НЮ ЙОРКУ.

ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ в НЮ ЙОРКУ

Адреса: Plast Foundation, Inc., 144 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Об'єднання Мистців Української Сцени ОМУС

щиро-сердечно вітає усе своє Членство Америки і Канади

із Великим Празником
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ!

УПРАВА

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

ВІТАЄ ЩИРИМ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВСЕЧЕСНЕ ДУХОВЕНСТВО УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ, УПРАВИ ТА ЧЛЕНСТВО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ВСІХ СВОЇХ ЧЛЕНІВ, ПРИЯТЕЛІВ ТА ЛАСКАВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ.

2 East 79th Street • New York, N.Y. 10021 • (212) 288-8660

СВІТОВА КООРДИНАЦІЙНА РАДА ІСНО

бажає

Щасливих і Радісних Свят
СВІТЛОГО ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

Ієрархам, Духовенству й Пасторам Українських Церков, Українському Нескореному Народові на Батьківщині, Голові й Проводові Українських Націоналістів, Президії й Секретаріятові СКВУ, Управам всіх громадських, жіночих, ветеранських, молодечих, видавничих і фінансових організацій в системі ІСНО та їхньому Членству в Австралії, Англії, Арґентині, Бразилії, Канаді, Німеччині, Франції та ЗСА, як також Українській Спільноті у всіх країнах поселення.

Христос Воскрес!

Президія Світової Координаційної Ради ІСНО:

Павло Дорожинський, голова — **д-р Володимир Михайлів**, секретар

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

передає цією дорогою
з нагоди величного празника
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
щирі привітання та побажання

Блаженнішому Патріярхові Йосифові І., Високопреосвященнішому Митрополитові Мстиславові, Високопреосвященнішим і Преосвященнішим Ієрархам Українських Церков, Високопреподобному і Всечесному Духовенству та Українському Громадянству Великого Ню Йорку — зокрема Проводам і Членству тих наших організацій і установ, що виказали своє зрозуміння і свою відданість для релігійно-церковних і національно-громадських потреб і співпрацювали із проводом нашої Української Громади для добра нашої Рідної Української Церкви та нашого Народу.

Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!

ЗА УПРАВУ КОМІТЕТУ:

МИХАЙЛО ШПОНТАК, голова — **ОСИП РОЖКА**, секретар

МИКОЛА ХОМАНЧУК, касир

Їх Святості Патріярхові Києво-Галицькому ЙОСИФОВІ І, Кардиналові Сліпому — Основникові і Голові Товариства св. Софія, Ієрархії Помісної Української Католицької Церкви, Духовенству, Монашим Чинам, Фундаторам, Жертводавцям Патріяршого Фонду, Членам і Працівникам Товариства св. Софія та всім Мирянам Помісної УКЦеркви

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО!

бажають

ЗА ТОВАРИСТВО СВ. СОФІЯ у ЗСА
і
КОМІСІЮ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

Д-р Романа Навроцька — **Д-р Роман Осінчук**
Інж. Юліян Головчак — **Д-р Леонід Рудницький**

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

складає свої найкращі побажання з нагоди
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Членам і Добродіям Товариства та Приятелям української науки, та зокрема щиро вітає всіх поневолених Братів-Науковців в Україні та братні наукові Установи у вільному світі.

Христос Воскрес!

УПРАВА Й ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ НТШ

Український Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку

щиро вітає

з ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ

всіх Членів Клюбу, Учасників та Гостей п'ятницевих вечорів і Прихильників.

Управа

Українське Лікарське Товариство Північної Америки

бажає

Веселих Свят Воскресення Христового

Ієрархам усіх Українських Церков, усім Українським Установам, Товариствам, Організаціям, нашим Членам і всьому Українському Громадянству.

Христос Воскрес!

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ:

Д-р ПЕТРО МОЦЮК, голова — **Д-р РОМАН ДАЧКЕВИЧ**, секретар

У 1500-ліття смерти і Воскресення нашого Спасителя Ісуса Христа

сердечно вітаємо

Блаженнішого Отця Патріярха Йосифа Сліпого і Священний Синод Ієрархії Помісної Української Католицької Церкви, Духовенство і Монашество, Вірних й увесь Український Народ у Батьківщині і в розсіянні, а зокрема Братчиків і Сестриць, Членів прицерковних організацій радісним привітом:

Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!

КРАЄВА СТАРШИНА СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ БРАТСТВ І СЕСТРИЦТВ в АМЕРИЦІ:

Василь Маркусь, голова
Орися Гарасовська, Роман Данилевич, заступники голови
Оленка Ґаладза, писар
Роман Дубенко, Юліян Колтун, Ярослав Кривяк, члени

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ

бажає

ВЕСЕЛИХ і ЩАСЛИВИХ СВЯТ

Меценатам, Добродіям, усім Членам та Жертводавцям

УПРАВА та АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

При цьому закликаємо тих, які ще досі не є його членами, вписатися в членство Українського Музею і піддержати цю культурну станицю.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

203 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й. 10003 — Тел.: (212) 228-0110

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
...иком і Радісним
...ОС ВОСКРЕС"!
...вітаємо —
...Приятелів — Знайомих —
...обох боках Океану
..., Зенон, Христя і мама Евстахія
СНИЛИКИ

...Знайомим
...КРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Зеня і Іван Бундзяки
...ми Александром і Ізидором

...ПРАЗНИКОМ
...СТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
...ЕЛИХ СВЯТ
...РИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
бажають —
...Неня Баран з Родиною

...омоном дзвонів
...й великодній привіт
...ТОС ВОСКРЕС!
...иятелям і знайомим
...шлють
...ОДИМИР БАРАГУРИ

...а ЩАСЛИВИХ СВЯТ
...ННЯ ХРИСТОВОГО
...і ЗНАЙОМИМ
...бажають —
...а Лятишевський
...Ріднею

...ТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
...побажання
...Свят
...ННЯ ХРИСТОВОГО
...пересилає
...он Зарицький

...ПОБАЖАННЯ
...нагоди
...ННЯ ХРИСТОВОГО
...иятелям та Друзям
...пересилає
...асиль Кіналь
...Родиною

...Щасливих Свят
...ННЯ ХРИСТОВОГО
...ИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
...бажають
..., ЛЮБОМИРА, ЯРКО
...ИСА КРУПИ

...ННЯМ ХРИСТОВИМ
...БАЖАННЯ
...Х СВЯТ
...жають —
...і Знайомим
...і Ольга Стефанія
...зинські

Веселих Свят!

З СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
вітаємо Родину, Знайомих і Приятелів
ВЕЛИЧНИМ
Христос Воскрес!
Квітка, Катя, Юрко, Марчик і Петрусь Стецюки та Марія Підгородецька

Радісних Свят
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
Родині, Приятелям і Знайомим
бажає
Олена Гентиш

РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
з днем
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ
здоров'я, щастя і многих літ
бажають
СТЕФАНІЯ, ТЕОДОР, МИРОСЛАВА МИРОШНИЧЕНКИ
і
ГАЛИНА, ЛЮБОМИР КУЗЬМИ

Христос Воскрес!
Радісних Свят
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
пересилають
ГРИГОРІЙ і ТЕРЕСА БОЖИК
Woodside, N.Y.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!
ПАВЛО П. ПОЛИНЯК
бажає всім
Веселих Свят
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО!
Шамокін, Па. Кейтонсвілл, Мд.

РІДНИМ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
щире
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Веселих Свят
бажають
д-р ЮРІЙ, ВІРА, д-р ЛЕСЯ і МАРТА КУШНІРІ

Христос Воскрес! У Світлий День
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
найкращі побажання
Веселих та Щасливих Свят
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
пересилають
Д-р Любомир, Арета, Любослав, і Андрея ВОРОХИ

Веселих та Щасливих Свят
Воскресення Христового
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ
— бажають —
Ліда і д-р Роман Смики з Мамою і Синами

Христос Воскрес!



Веселих Свят
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
Рідні, Приятелям і Знайомих
бажає
д-р Юрій Трухлий

Радісним ХРИСТОС ВОСКРЕС!
вітаю
РОДИНУ, ДРУЗІВ, ГОСТЕЙ МОТЕЛЮ "XENIA"
й СУСІДІВ
Гостей принимаємо від 1-го липня 1983 р.
ОЛЬГА КОБЗЯР
"XENIA" MOTEL, Hunter, N.Y. 12442

РІДНИМ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
з нагоди
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
висловлюємо щирі побажання
Веселих та Щасливих Свят!
Любов М. і Мирослав Роговські, син Нестор з дружиною Тобі
Великдень 1983 Ірвінгтон, Н Дж

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
Веселих та Щасливих Свят
Рідні, Знайомим та Шановним Пацієнтам
— бажає —
Д-р Юліян Гной з Родиною

РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— бажає —
д-р Надія і інж. Ігор Кмети з Родиною

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Рідні, Приятелям та Знайомим
Веселих та Щасливих Свят
бажають
д-р ВІТАЛІЙ, ОЛЕКСАНДРА, ОЛЕНА та ВОЛОДИМИР БОГДАНІВ

З Воскресенням Христовим
поздоровляємо і бажаємо
Веселих та Щасливих Свят
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ.
Д-р БОРИС й ІРИНА ДИБКО ФИЛИПЧАКИ
400 Passaic Ave., Passaic, N.J. 07055 (201) 778-0700

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!
Щасливих та Веселих Свят
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
Родині, Друзям та Приятелям по обох боках океану
бажають
Софія і Володимир Левенці з Родиною

Веселих Свят
Воскресення Христового
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ, КЛІЄНТАМ
ТЕПЕРІШНІМ і МАЙБУТНІМ
— бажають —
власники „КРИМУ" і „ТАМАРИ"
Вайлдвуд, Н. Дж.
Д-р Ярослав і Стефанія Бернадини
НОВА АДРЕСА:
104 E. Aster Rd. Wildwood Crest, N.J. 08260

Радісних і Щасливих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажають
своїй Рідні, Приятелям і Гостям Вакаційної Оселі
НИКИФОРЯКИ
ГАНТЕР ДІТРОЙТ

Радісних Свят
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
РОДИНІ, КЛІЄНТАМ та цілій УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ
бажає
ЗЕНОН Б. МАСНИЙ
адвокат
140-142 Друга Авеню • Ню Йорк, Н. Й. 10003
Тел.: (212) 477-3002

Рідним, Друзям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— бажають —
д-р Іван і Наталія Макаревич
31-07 30th Street
Astoria, N.Y. 11106

Радісних Свят
Воскресення Христового
РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ,
ПАЦІЄНТАМ і ЗНАЙОМИМ
щиро бажають
д-р Любомир, Оксана і Роксоляна КУЗЬМАКИ

Христос Воскрес!
Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Родині на Батьківщині, Приятелям та Знайомим
бажають
Д-р Богдан і Марія Бабій

Найкращі побажання
Веселих Свят
з нагоди Празника
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
пересилає
д-р Мирослав Бих з Родиною

ХРИСТОС ВОСКРЕС!!!

Радуйтеся, Божі люди,
Хай між нами гнів не буде,
Хай цвіте любов все Божа
Чиста, мила як цвіт рожа,
Бо любов прийшла з небес:
ХРИСТОС ВОСКРЕС!!!

Щирі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Родині, Шановним Відборцям, Покупцям, Знайомим та Друзям Дивізійникам
бажає
РОМАН і ЛЕНА ІВАНИЦЬКІ
(DELTO EUROPA CORP.)
ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ
318 East 9th Street ■ New York, N.Y. 10003 ■ Tel. (212) 228-2266

ПРАВДИВО ВОСКРЕС!!!



Вісті з громади Бостону

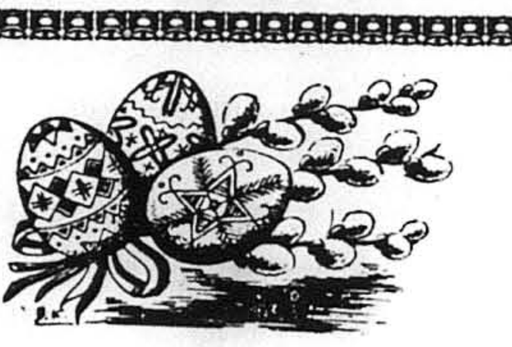
Від 30-го березня до 2-го квітня у Бостоні в українській католицькій парафії Христа Царя відбулася передвеликодня місія. Провів її о. Мирослав Байрак з Торонто. Він згадував різні події з нашого життя в рідному краю і на еміграції. Дещо цитував з наших поезій та інших літературних жанрів, подаючи в дуже цікавий спосіб Божу науку. Щоб почути його науки багато людей приходило і на раніші проповіді, отже двічі в день, що досі ніколи не бувало. Всі завважували, що не чули ще таких гарних і цікавих проповідей і запрошували о. Байрака знову загостити до нашої парохії.

У Бостоні маємо кооперативну щадницю „Самопоміч", одну з наймолодших, що існує щойно вісім літ. 10-го квітня відбулися річні Загальні збори. В минулому році наша щадниця осягнула майже півтора мільйона суми вкладок і майна.
Всіх приходів було 184,000 дол. і з того виплачено 128,000 дивіденд, що є коло 9 відсотків із вкладок. За щадничі вкладки платить кооператива тепер 8 відсотків річного приходу. В минулому році виплачено 5,450 долярів як датки на різні добродійні цілі — церквам, Українському Інститутові в Гарвардському університеті (2000 дол.), Українському Культурному Центрові в Бавнд Бруку (2,000), і менші суми Союзові Українок на висилку пакунків, „Рідній Школі", організаціям молоді тощо.

Д-р Іван Дідюк, голова Управи, є ентузіязмом і самопосвятою працює для тієї установи. Крім нього, із заслужених працівників слід відмітити також Володимира Федорова, книговода, і Володимира Михайлова, касира, який приносить зі собою кожної неділі свої „шпаргали" до парохіяльного приміщення і по Богослуженні „урядує" десь в якійсь затишній кімнаті, полагоджуючи справи з членами „Самопомочі", які в той час там сходяться. Так скромно представляється тепер праця нашої кредитівки, що не має ще свого постійного приміщення.

Д-р Роман Миколаєвич





Збори Відділу УККА в Бостоні

Бостон, Масс. — У неділю 27-го березня ц.р., тут в залі української католицької церкви Христа Царя відбулися Загальні збори місцевого Відділу Українського Конгресового Комітету Америки. При відповідній участі присутніх Збори відкрив голова Відділу мгр Орест Щудлюк, привітав присутніх і попросив о. протоієрея Миколу Невмержицького провести молитву. Після молитви прочитано порядок нарад та узгіднено правосильність Зборів.

Одноголосно Збори вибрали Президію, до якої ввійшли д-р Іван Дідюк — голова, Марія Кайко — секретар, яка прочитала протокол із минулорічних Зборів, що його прийнято без змін. Після цього приступлено до звітів уступаючої Управи УККА.

Звіт голови Відділу мгра О.Щудлюка був обширний; його праця була пов'язана з різними організаціями. Далі слідкували звіти кореспонденційного секретаря, протоколового секретаря, касира, який також виготовив докладний писемний звіт. Після звіту культурно-освітнього та організаційного референтів, Товариського суду та збірщиків Українського Народного Фонду, Контрольна комісія поставила внесок на уділення абсолюторії Управі з подякою за її велику працю для добра української справи.

Потім приступлено до вибору нової Управи, до якої увійшли: мгр О.Щудлюк — голова; Микола Сухий — заступник голови і референт зовнішніх зв'язків; секретар протокольний — Марія Кайко; секретар кореспонденційний (тимчасово) — Михайло Франківський; касир — Сергій Кайко; культурно-освітній — Володимир Гетьманський; організаційні референти — Дмитро Мельник і Іван Банадига. До Товариського суду обрані: Іван Банадига і Михайло Кміть; Контрольна комісія — Дмитро Галонжка, Володимир Гетьманський і д-р Богдан Зозуля; вільні члени — Михайло Волощук, Петро Николишин і Степан Сологуб. Предсідник д-р І.Дідюк запитав, чи є друга листа кандидатів, а тому що такої не було, піддав першу листу під голосування. Одноголосно вибрано вищезгадану нову Управу.

Успіхів новій Управі побажали представники Української Братської Федеральної Кредитової Кооперативи в Бостоні, Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Відділу Нова Англія, ФКУ, Спілки Української Молоді в Бостоні, Відділу „Провидіння", Відділів Українського Народного Союзу; Народної Помочі, Відділу в Бостоні; парафій української католицької і української православної церков в Бостоні.

Вкінці забрав голос мгр О.Щудляк, який подякував за вибір та довір'я до нього й просив, щоб у майбутньому ще більше зміцнити працю. Він сказав, що перед нами стоїть багато завдань, а особливо в цьому році, бо Відділ підготовляється відзначити 50-ту річницю Великого голоду в Україні, крім того, підготовляється протест проти знищення Українських Православної і Католицької Церков, а також відзначення Тижня Поневолених Націй.

На закінчення Зборів предсідник д-р І.Дідюк подякував присутнім за їхню участь і закликав їх, щоб переказати тим, які не були на Зборах, щоб включилися в працю Відділу.

Збори закінчено молитвою, що її провів о. декан Петро Огірко.

Н.Н.

Комісія обмежує фонди

Вашінгтон. — Спеціяльна комісія Конґресу ухвалила у вівторок, 3-го травня, зменшити фонди Центральній Розвідчій Агенції для проведення секретних військових операцій в Нікараґуа.

Замість того комісія ухвалила 80 мільйонів долярів допомоги на дії, спрямовані на припинення постачання зброї через такі країни як Куба або Нікараґуа до Ель Сальвадору чи будь-якої іншої країни в Центральній Америці.

Таке рішення комісії має більше символічне значення, ніж реальне. Воно відноситься тільки до фінансового 1983 року, який кінчається у вересні. На 1984 фінансовий рік комісія мусітиме голосувати знову.

Комісія проголосувала за обмеження фондів допомоги шість днів після того, як президент Роналд Реґен виступив перед об'єднаним засіданням обидвох палат Конґресу з промовою, спрямованою на посилення підтримки політики Адміністрації в Центральній Америці.

Під час дипломатичного прийняття в Білому Домі у вівторок президент Реґен скритикував рішення комісії як „безвідповідальне". Потім речник Білого Дому Ансон Френклин сказав, що Президент далі продовжуватиме наполягати на прийнятті відповідних рішень про допомогу на протипартизанську боротьбу в Центральній Америці.











„Без терпіння..."

(Продовження зі стор. 1)

піднестися до рівня інших народів, здобути волю і свободу? Сьогоднішньому світові треба самому піднестися і стати на християнські основи життя. Тоді настане гармонія і мирне співжиття між народами і всі терпіння та жертви будуть оправдані. Бо без терпіння і жертвенности нічого не родиться. І як після Господніх терпінь і розп'яття прийшло воскресіння, настала радість, так і по жертвах і терпіннях нашого народу прийде визволення і його смуток „обернеться в радість". „Це говорю вам, щоб радість Моя була в вас і щоб вона повна була ваша радість" (Іо.л 15:11)

Нехай пасхальний дзвін, що його з часів св. Володимира століттями чув наш народ, почує його і в наші скорботні дні! Нехай внесе він радість душевну і наповнить серця силою віри у Світле Христове Воскресення! Нехай введе він нас у великі радощі пасхальні і скріпить вірою і надією на недалекий всенародний Великдень у вільній, незалежній Українській Державі!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Ваші у Воскреслому Христі Ісусі,

† Митрополит **Андрій**
† Єпископ **Миколай**

Великдень Року Божого 1983

Величавим бенкетом вшановано брата Еміліяна Турка



Частина учасників бенкету

В Ню Йорку, в церкві св. Юра, Служба Божа в неділю, 24-го квітня, опівдні, була присвячена Ювілятові братові Еміліянові Туркові, ЧСВВ. Ігумен і парох о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, у проповіді згадав про життєвий шлях брата Еміліяна, закликав до душпастирських і монаших покликань і в кінцевому слові просив мирян до участи у спільному прийнятті, яке приготовили отці Василіяни в приміщенні академії св. Юра.

Бенкет відкрив о. П.Пащак, покликавши до мистецької програми учнів школи св. Юра, які, крім співу й деклямації, вручили братові Еміліянові ряд подарунків. Цією дорогою наші найменші виявили любов і пошану до свого довголітнього опікуна. Далі на екрані було представлено в прозірках життя українських монахів у Ґлен Кові, як також кілька прозірок з життя Ювілята й його матері, яка доживає віку в Канаді. Отець П.Пащак прочитав кілька привітів.

Тостмайстром бенкету був д-р Василь Вереш. Він представив гостей за почесним столом і попросив до слова о. Михайла Ваврика, ЧСВВ, який у своєму слові дав короткий огляд історії Чину св. Василія Великого на рідних землях. В 1939-му році цей Чин мав у своїх манастирях 200 монахів. Їхній вклад праці в розбудову нашого церковного й культурного життя величезний і є доказом жертвенного труду і посвяти для рідного народу. Промовець підкреслив, що ми є в столітті Чину св. Василія Великого,й він радіє, що цей Чин продовжує свою працю, хоч далеко від рідної України, в Канаді й З'єднаних Стейтах Америки, але для рідної Церкви і народу.

Адв. Роман Гуглевич, почесний голова КОУАО в Ню Йорку і президент кредитівки „Самопоміч", згадав у своїй мові про ту велику ролю, яку відіграли ченці в історії і житті усіх народів. Вони були носіями цивілізації, культури й доброго імени свого народу. Сьогодні в Україні, на горе, нема наших монахів, в Почаєві, Лаврі, Крехові і Жовкві. А ті ченці, які залишилися при житті, переносять московсько-большевицьке знущання. Тому, — доповідач продовжував, — нашим завданням є, щоб ми розбудовували нові наші манастирі на нових поселеннях. В історії українського народу є імператив — ми мусимо жити й розвиватися.

Адв. Степан Ярема, лицар св. Григорія, згадуючи про пройдений шлях ченця, брата Еміліяна, й віддану його працю для нашої Церкви на протязі 50-ти років, не мав досить слів подяки для Ювілята. У своїй промові англійською мовою С.Ярема навів кілька прикладів про працю монахів, які працюють у різних ділянках професійних зайнять. Школу св. Юра проєктував монах. Не зважаючи на його великий досвід у ділянці архітектури, він зі своєї скромности ніколи не бажав бути в рядах відзначених архітектів.

Д-р Іван О.Флис, головний предсідник Українського Народного Союзу, згадав про свою співпрацю з Ювілятом від самого початку його приїзду з Канади до Ню Йорку. Про вклад брата Еміліяна в розбудову нашого церковного й громадського життя в Ню Йорку добре пам'ятають наші парохіяни,і всі дякують йому, включно з головним предсідником,за його віддану працю.

Протоігумен о. Юліян Катрій, ЧСВВ, цікавими анекдотами розсмішив присутніх, а, перейшовши до мови про Ювілята, він сказав, що брат Еміліян є мов та невидима маленька фіялочка між великими квітами. Він витримав у Ню Йорку вже 40 років. Протоігумен Катрій, будучи священиком парохії св. Юра, залишив Ню Йорк по 14-ти роках. Брат Еміліян зумів встоятись у парохії св. Юра на протязі 40-ка років, бо він був і є „усім для всіх. Він був вухом і оком парохії. Він є так потрібний для парохії, як і священик".

Николай Турко, рідний брат Ювілята, який приїхав з Вінніпеґу, щоб узяти участь у святкуваннях свого брата-монаха, пригадав присутнім про його родинні молоді роки й про відхід 15-річного тоді Еміліяна до манастиря отців Василіян. При кінці своєї мови він передав сердечний привіт від їхньої 89-річної матері і від своєї дружини.

Мітрат і генеральний вікарій Еміль Монастирський передав Ювілятові благословення і відзнаку від Владики Василя Лостена, а о. протоігумен Ю.Катрій передав благословення і Грамоту українською мовою від Папи Івана Павла II.

Несподіванкою для Ювілята був дарунок — поїздка до Святої Землі. При кінці бенкету о. П.Пащак зголосив, що для брата Еміліяна фірма Кобаснюк, агенція, власниками якої є Антін і Віра Шумейки, та д-р Василь Вереш — власник бюра „Джеміні" (нерухомостей), спонзорують двотижневе йому перебування у Святій Землі. Квиток з додатками вручено братові Еміліянові під час рясних оплесків від усіх присутніх для трьох жертводавців за такий шляхетний жест. Давня мрія брата Еміліяна відвідати св. Землю сповнилася завдяки добрим людям.

Брат Еміліян, подякувавши за вимріяний дарунок, а присутнім — за участь у його небуденному святі, у своєму короткому слові згадав кілька моментів з монашого життя і своєї праці в парохії св. Юра. Він дякував усім тим, що допомагали йому на протязі півстоліття служити Богові й своєму народові.

Мітрат о. Е.Монастирський провів кінцеву молитву; відтак парохіяни мали нагоду стиснути руку Ювілятові, віддати особисто шану за його віддану 50-річну працю для рідного Чину, Церкви й нюйоркської громади.

Роман С.Голіят

Мистецька виставка І. Твердохліб у Канаді

Монтреаль, Кве. (ОУПС-УІБ)—Тут у великій залі церкви Успення Божої Матері в дільниці Розмонт заходами Ліґи Українських Католицьких Жінок Канади відбулася 23-26-го квітня мистецька виставка творів Ірини Твердохліб з Рочестеру, Н.Й., з понад 100 експонатами в ділянці малярства, емалії, полотняних „вибійок" тощо.

Святкове відкриттявиставки відбулося при вщерть виповненій залі в суботу, 23-го квітня,вступним словом Анни Самсон, голови Ліґи, після чого тепло привітала гостю з Америки Барабаш, бажаючи їй успіху в цій першій виставці в Канаді.

З черги промовляла І.Твердохліб, подавши цікаві подробиці про історію та український характер „вибійки", яку опісля в неділю продемонструвала практичним показом техніки виробу цього жанру народного мистецтва.

На відкритті промовляв теж проф. Ярослав Рудницький, згадавши европейські оформлення й графіку книжок у виконанні гості з Рочестеру. Він пригадав графічне оформлення „Лексису" Л. Зизанія у перевиданні в 1946 році в Авґсбурзі з приводу 350-річчя появи цього першого українсько-церковно-слов'янського словника.

Після відкриття відбулася гостина, оглядання експонатів, знайомлення з мисткинею та її чоловіком Петром Твердохлібом, що багато причинився до організації й перевозу матеріялів. У дальших днях відбулися два семінари виробництва „вибійки", інтерв'ю для преси й радіо та продаж деяких експонатів.

В загальному це була одна з дуже цікавих і оригінальних мистецьких подій в Монтреалі, й вона надовго залишиться у пам'яті відвідувачів.

В першу річницю смерти св.п. д-ра Романа Клюфаса



Св.п. д-р Роман Клюфас

Минуло кілька тижнів від першої річниці смерти св.п. д-ра Романа Клюфаса, українського патріота-націоналіста, колишнього члена УВО і ОУН та довгорічного адміністратора видань УККА, а особливо „Українського Квартальника".

Св.п. Р. Клюфас народився в українській католицькій родині о. Івана і Маринці в Самборі 7-го жовтня 1904 року. Перші роки свого виховання Роман був під опікою тітки Емілії і вуйка о. Петра Чавса, які вчили його писати і читати. В 1913 році з Лежахова, де його батько був парохом, Роман пішов до підготовчої кляси в Перемишлі; згодом він разом із братом Орестом перейшов до Гімназійного Інституту для хлопців, де мешкав аж до закінчення гімназії.

Коли в 1925 році закінчився бойкот Львівського Університету українською молоддю, Роман записався на правничі студії в тому університеті, і закінчив навчання одержанням диплому. По закінченні правничих студій йому пощастило дістати практику в суді в Куликові, а після закінчення судової практики він переходить на адвокатську практику в д-ра В. Саноцького у Надвірній. Через один рік він переїхав до Ходорова на дальшу практику в канцелярії д-ра Корнилая Трояна, який теж був сенатором до польського сойму. Крім того, Р. Клюфас їздив на додаткові адвокатські курси і успішно здав адвокатський іспит.

Живучи в Ходорові д-р Клюфас бере участь у просвітянському і кооперативному житті. Він був членом українських підпільних організацій — спочатку в УВО, а потім в ОУН. Він часто виїжджав із промовами по селах відвідував українські священичі родини. Там він застрівся із своєю майбутньою дружиною Ярославою, дочкою о. дек. Василя Сайкевича, з якою одружився восени 1937 року.

В Ходорові Роман і Ярослава (Славка) прожили до вибуху Другої світової війни. Щоб не попасти в руки большевиків, Роман з дружиною і тестем о. В.Сайкевичем виїхав на Захід, затримався якийсь час у свого вуйка о. Чавса, а потім замешкав у Горлицях, Західня Галичина. Там Роман отримав посаду судового екзекутора, а його дружина Ярослава — посаду управительки народної школи в Рихвальді, біля Горлиць.

В 1940-1941, на запрошення д-ра Корнила Трояна, Роман переїхав до Люблина на пост канціпієнта, одначе, ненадовго, бо після відступу большевиків з Галичини, Роман разом з дружиною виїхав до Ходорова, де працював директором Союзу Кооператив.

20-го січня 1943 року його заарештувало Гестапо „за повільне здавання збіжжевого контингенту", проте просидів в тюрмі лише два тижні, бо був звільнений завдяки інтервенції д-ра Трояна. Щоб не бути під наглядом Гестапа, Роман вже не повернувся до Ходорова, а переселився до Бібрки, де відкрив свою власну адвокатську канцелярію. У березні 1943 року прийшли на світ близнята Іван і Ксеня.

У серпні 1944 року починається нова мандрівка родини Клюфасів, через відступ німців і наступ большевиків. Разом з тисячами українців Роман з родиною переїхав в Словаччину, звідки родина Клюфасів переїхала в 1945 році до Роттенбаху в Баварії, звідтіля до табору ДП в Карльсфельді, а потім в Берхтенгадені та Фельдафінгу.

Через недостатки й поневіряння, Роман захворів на легені і опинився в лікарні, де пройшов важку операцію, і після видужання жив у приватному мешканні до липня 1958 року.

В тому самому часі його дружина Ярослава пройшла важку операцію а після видужання у 1952 році вона разом з дітьми виїхала до Америки, де в 1958 році вони одержали американське громадянство. В Америці вона робила безперервні старання, що увінчалися успіхом і Роман Клюфас після довгої розлуки з родиною,переїхав до ЗСА.

На протязі всього свого життя в Америці д-р Роман був головним секретарем Центральної Управи ОДВУ, а в 1965-1981 роках був адміністратором видань Українського Конгресового Комітету Америки.

Покійний Роман Клюфас був людиною кристального характеру й українським патріотом, яким залишився до кінця свого життя, та, як і всі інші члени великої родини Клюфасів, залишив по собі історію людини, відданої своєму народові й рідній Україні.

В.Д.

Великдень...

(*Продовження зі стор. 2*)

Свідками цих великодніх побажань була велика таборова площа і чудова весняна природа.

На „гавптбангофі" розпрощались. Редактор поїхав трамваєм на південь, а Ася залишилась чекати на автобус, який мав довести її до шпиталю.

У 1956 році вичитала в „Свободі" про несподівану смерть редактора в Едмонтоні.

* * *

Її огорнула шпитальна атмосфера: запах ліків, білі халати персоналу і притишені кроки на коридорах.

Сестру застала в кращому стані, скоро вийде зі шпиталя.

— Але де примістимось? — завважила сестра.

— Про те турбуватимемось пізніше, а тепер „святкуймо" — докинула Ася.

Вона поклала на столику біля ліжка квіти, які закупила по дорозі, розіклала на присувній таці свячене.

І сестри, обнявшись і проковтнувши не одну сльозину, обділювались пасочкою і великоднім яйцем. І Ася глибоко відчула тепло родинного зв'язку.

На ліжку побіч лежала молода жінка, дуже помарніла і бліда. Спала.

А сестра пояснювала: — Це дуже нещасна людина. Хорватка. Відламок бомби вбив на руках у неї дитину, а її поранив. Недавно пройшла другу операцію. Поклади на її столик кілька квіток. У неї сьогодні також Великдень.

Коли Ася приміщувала квіти, хвора несподівано кинулась на ліжку, сягнула рукою до столика і схопивши квітку, почала тулити до себе; — „Зорічка, моя, Зорічка"... по її обличчі спливали сльози.

У коридорі вже звучав дзвінок — відвідини хворих були закінчені.

* * *

Ася поверталась до табору.

Ідучи головною таборовою вулицею, вона помітила перед собою двоє людей з малою дитиною. Підійшовши ближче, пізнала своїх приятелів зі Львова. Кинулася вітатись.

— А ми живемо тепер на селі, сільські робітники, — заявила Л.

— Як же ж приходиться вам ця праця?—

— О, знаєте так: „Коли мається магістерський диплом, як ми з Л., то лопати самі лізуть в руки" — із своєю звичною усмішкою заявила Б.

У цій хвилині Асі пригадалась зі Львова така картина: вона відвідала їх після окупації німецькою владою Львова. Коли задзвонила до мешкання, Л. слізно привітала її: — Два дні тому Б. виїхав на якийсь курс до Києва. — В колисці заплакала дитина, а Ася не мала слів, як розрадити матір.

Це було колись... А тепер Ася запитала: — А як же ж ви тоді поєднались?

— Я пішки прийшов з Києва до Львова, деколи підвозили мене, але подорож тривала три тижні, — докинув муж Л.

Недалеко каплиці почали громадитись люди, а скоро рознеслась пісня: „На долині, мак, мак..." Дитина побігла туди, а за ним пішли й ми.

Почались хороводи. Ми приглядались, як безжурно забавлялась молодь.

І ще багато говорили про пережиті хвилини.

Сонце понижувало свій круг.

Приятелі Асі стали прощатись, обіцюючи зустрічатись тепер частіше.

* * *

Ася повернулась до бараку. Поклалась на ліжко і, загорнувши під голову руки, перебирала в думках пережиті сьогодні хвилини, незвичайні зустрічі. Сьогодні радість Великодня обмінювалась із болем переживань, із турботою завтрішнього дня.

А там, крізь відчинене вікно долітав до неї веселий спів молоді, звуки гітари, може й танці.

Таке воно людське життя. Виводить кривого танцю і сміється своїми новими паростками навіть на чужій землі.

А може так і треба?...

КОНФЕРЕНЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ єпископів, яка, як відомо, відбулася у Чикаго, Ілл., зайняла своє становище до нуклеарної зброї поодиноко і до загальної дозброєневої стратегії Адміністрації президента Роналда Регена. Великою більшістю голосів єпископи затвердили пастирського листа до вірних Римо-Католицької Церкви у З'єднаних Стейтах Америки, у якому порушується цілий ряд проблем пов'язаних з озброєнням і забороною чи зглядно замороженням нуклеарної зброї обидвома надпотугами, тобто ЗСА і СССР. Політичні спостерігачі звертають увагу, що чомусь американські єпископи не називають інших країн, які посідають нуклеарну зброю і які також можуть започаткувати, як вони кажуть, „нуклеарну катастрофу".

Христос Воскрес!

(*Продовження зі стор. 2*)

нів родини, про незнану Україну, про красу Святоюрського храму.

„Як було з цим віршом Шевченка, який бабуня доконче хотіла її навчити, а вона торгувалася за улюблену 'Ріпку'?", —' линула думками в спогад Лариса.

— Два рази, бабуню „Ріпку" — а тоді повторю першу стрічку..

„Як це було? І чужого научайтесь...' " Лариса старалася пригадати собі далі, але слова ніяк не приходили їй на думку.

Це пригадування вірша із дитинства вибило її зовсім зі сну і вона встала, навшпиньки, шукаючи у незнайомому оточенні дороги до кухні.

— „Ага, це сюди" — і, тихо відчинивши двері... завмерла з переляку.

Біля стола, освічуючи його ліхтаркою, стояв незнайомий молодий чоловік, з довгим ясним волоссям.

„Злодій" — мигнуло у Лариси — і вона завмерла.

Молодий чоловік поволі обернувся, сказав щось по-португальському, чого вона не зрозуміла, і поставив палець на уста. Але у нього не було в руках револьвера, як вона сподівалася, а... горнятко з кавою.

Лариса поглянула на обличчя, яке їй когось нагадувало і тихо запитала „Андреас?" він потакнув головою. Ларисі стало нагло смішно, що так „драматично" вийшла ця перша зустріч із незнаним двоюрідним братом.

— You speak English?

На відповідь із південним акцентом" — „A little" — Лариса відітхнула і незабаром вони сиділи, попиваючи запашну чорну бразилійську каву за кухонним столом та поволі, пошепки, пробували порозумітися. Лариса шукала простих слів і з жіночою цікавістю випитувала Андрія про все, — про його нещасливе кохання, про брак зв'язку з родиною, про любов до моря. Море для мене — сказав Андрій — це все; там можна годинами мовчати, бути самотному, плавати на вітрильнику. але найкраще то водолаження — у ньому я спеціяліст. З моря я і живу: вчу людей водолаження, вітрильництва їзди на водних лещатах Таких у Вас в Каліфорнії багато! — завважив він.

— А що ти тут робиш серед ночі? — дивувалася Лариса.

— Приготовляю собі на сьогодні їжу, щоб перед сходом сонця вирушити на море. Усе так роблю, щоб якнайменше зустрічатися з домашніми. Вони і я — це два світи, ми ніяк себе не розуміємо...

Лариса обсервувала обличчя, що так багато мало подібностей з вуйком Стефаном і простими словами почала розповідати також про себе: своє життя під знаком музики, про вирозумілих батьків, які радіють її успіхами, хоча в них бажання, щоб вона вела „нормальне життя" і мала „українського хлопця", а там і про улюблену бабуню, якої Андрій ніколи не знав і не бачив, про її розповіді, про Україну, про Львів. Зі сміхом розказувала про те, як саме їй не давав спати віршик, що його бабуня її колись вчила, а кінця якого не може ніяк пригадати.

— Чи уявляєш, Андрію, щоб наша бабуня сказала, слухаючи як двоє її унуків можуть порозумітися між собою лише чужою мовою, і то з трудом?

Андрій знизав раменами.

* * *

Крізь вікно кухні пробивалися перші проблиски світанку. Лариса глянула на годинник — було вже близько п'ятої.

— Чи знаєш, Андрію, що ми із твоїм батьком говорили, ідучи до вашої хати? Сьогодні український Великдень і твій батько пригадав собі, як святкував цей день колись у Львові. Дідусь ішов у цій порі до церкви на таку Службу Божу, що лише в цей день відправляють, а відтак у його домі збиралася ціла родина на великодній сніданок. Бабуня і дідуньо підходили до кожного з дітей та внуків ділилися посвяченим в церкві яйцем бажали і здоровили „Христос Воскрес"

Андрій уважно слухав вияснень Лариси, допивав каву і коли вона замовкла, вказав на куток біля дверей.

— Ось там мій виряд і харчі. Маю якраз зварені яйця — хочеш мені побажати? Може це якраз поможе...

Лариса не була певна — чи це іронія, чи він справді так думає. Але якось здавалося їй, що обличчя Андрія стало лагідніше та ясніше, як на початку їхньої розмови. Він справді сягнув по торбу, розбив одне яйце, розкраяв ножем на дві частиби і підійшов до Лариси.

— Бажаю тобі... — почала вона і замовкла зворушена.

— ... щоб я міг це колись в житті пізнати нашу цілу спільну родину з України — докінчив за неї Андрій і міцно пригорнув до себе.

— Христос Воскрес! Андрію — повагом сказала Лариса, вимовляючи поволі кожний склад незнаної йому мови. І ще раз „Христос Воскрес"!

* * *

На ясне, немов біле від солі та сонця, волосся Андрія впали перші проміння блідого сонця, що пробивалося крізь вологість і немов збудили їх із дивного сну.

— Я мушу вже йти — „sorry" — поспішно шепнув, немов соромлячись, Андрій. А там, він закинув на плече важкий гумовий одяг і танк до водолаження, вхопив торбу і відчинив двері.

Лариса станула на порозі із піднесеною на прощання рукою, дивлячись як Андрій босоніж поволі ступає по м'якому надбережному піску.

Але ось він ще відвернувся і з теплим і таким близьким їй усміхом на обличчі вигукнув в її сторону, вимовляючи як і вона поволі „Христос Воскрес"!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СЕРЕДА, 18-го ТРАВНЯ 1983 р.

Мілвокі, Віск. Річні загальні збори Т-ва ім. Ів. Франка 103-ій Відд., о год. 7-ій веч. в залі УПЦеркви св. Покрови. На порядку нарад: звіти урядовців та вибір Уряду на 1983 р. Проситься всіх членів прибути на ці річні збори. — Уляна Тишинська, секр.

• РОЗШУКИ •

Мама КАТЕРИНА СИДОРЕЦЬ розшукує дочку ГАЛИНУ СИДОРЕЦЬ
Хто знав би про неї, повідомить маму.
К. СИДОРЕЦЬ
51 Camp Avenue
Trenton, N.J. 08610